

26.3.4

(נהי דאיתסורי לא מיתסרא נוי מיהא איכא) 44b → (משנה ג) 43b

1. ולא ידבק בידך מאומה מן החרם למען ישוב ה' מחרון אפו ונתן לך רחמים ורחמך והרבה כאשר נשבע לאבותיך: דברים יג:ח
2. ואת חטאתכם אשר עשיתם את העגל לקחתי ואשרף אתו באש ואאת אתו טחון היטב עד אשר דק לעפר ואשלוך את עפרו אל הנחל הירד מן הקר: דברים ט, כא
3. ויקח את העגל אשר עשו וישרף באש ויטחון עד אשר דק ויזר על פני המים וישק את בני ישראל: שמות לב, כ
4. וגם מעכה אם אסא המלך הסיירה מגבירה אשר עשתה לאשרה מפלצת ויכרת אסא את מפלצתה וידק וישרף בנחל קדרון: דברי הימים ב טו:טז
5. הוא הסיר את הבמות ושב את המצבת וכתת את האשרה וכתת נחש הנחשת אשר עשה משה כי עד הימים ההמה היו בני ישראל מקטרים לו ויקרא לו נחשתן: מלכים ב יח:ד
6. ויאמר ה' אל משה עשה לך שרף ושם אתו על גס והיה כל הנשוק וראה אתו וחי: במדבר כא:ח
7. ויעזבו שם את עצביהם וישאם דוד ואנשיו: שמואל ב ה:כא
8. תנרם ורוח תשאם וסערה תפיץ אותם ואתה תגיל בה' בקדוש ישראל תתהלל: פ ישעיהו מא:טז
9. ויעזבו שם את אלהיהם ויאמר דוד וישרפו באש: דברי הימים א יד:ב
10. ויקח את עטרת מלכם מעל ראשו ומשקלה כפר זהב ואבן וקרה ותהי על ראש דוד ושלל העיר הוציא הרבה מאד: שמואל ב יב:ל
11. זאת היתה לי כי פקדתי נצחתי: תהלים קט:ג
12. ויוציאו את בן המלך ויתנו עליו את הנזר ואת העדות וימשיכו אתו וימשיכוהו והוידע ובניו ויאמרו יחי המלך: דברי הימים ב כג:א
13. ואדניה בן חגית מתנשא לאמר אני אמלך ויעש לו רכב ופרשים וחמשים איש רצים לפניו: מלכים א א:ה

I ע"ז proper disposal of משנה ג

- a יוסי: smash and throw to air or in the sea
- b in that case, it becomes compost/fertilizer - violation of v. 1
  - i יוסי's response – v. 2
    - 1 Defense: v. 3 – מרע"ה intended to "test" them like סוטות
  - ii Next response (ר' יוסי): v. 4 – אסא put remains of his mother's idol in נחל קדרון
    - 1 Defense: נחל קדרון grows nothing
      - (a) Block (ר' יוסי): detritus from יסוד flows to נחל קדרון; gardeners use for זבל
      - (b) Defense: some places in נחל קדרון grow; others (e.g. where אסא sent remains of אמו) don't grow
        - (i) Tangent: note on etymology/דרשה on "מפלצת"
  - iii Next response (ר' יוסי): v. 5- נחש הנחושת destroyed חזקיהו
    - 1 Defense: v. 6 indicates that it was to be מרע"ה's – and no one can affect status of another's property
      - (a) Explanation: later בני"י, who worshipped נחש, didn't have power to turn it into ע"ז
      - (b) And: no real need to destroy it at all, just as good public act
  - iv Next response (ר' יוסי): v. 7 implies that דוד strewed the idols of the פלשתים (per ר' יוסף and v. 8)
    - 1 Defense: v. 9 proves that he utterly burned them
    - 2 Note: v. 7 and v. 9 stand in contradiction
      - (a) Resolution: before אתי הגתי came (as non-Jew, he could מבטל); burned – then strewed
        - (i) Support: v. 10
        - (ii) Tangent: note about the crown of מלכם (מלכות?) and its role in identifying proper kings (vv. 11-13)

II עכו in "Aphrodite's bathhouse" conversation between philosopher and ר"ג משנה ד

- a Challenge (פילוסוף): v. 1 prohibits benefit from idols
- b response: we can't respond in a מרחץ (!)
  - i Meaning (מרמז): he answered nothing, then when they exited, he explained – אין משיבין במרחץ
    - 1 Note: language makes this interpretation difficult
- c Answer1: we don't build a מרחץ for אפרודיטי, but put it there as decoration
  - i Therefore: "she came into my domain"
- d Answer2: the behavior in the bathhouse before the idol proves that it isn't revered
  - i And: prohibition only applies to revered idols, not degraded ones
    - 1 יוסי's answer was deceptive
      - (a) Dissent (ר' חמא בר יוסף ברבי): answer was legitimate
    - 2 Meanings:
      - (a) ביטול → פער proves that degrading behavior doesn't imply irreverence
        - (i) True: פער is worshipped in that manner, not so אפרודיטי
      - (b) הנאה: even if he came into her territory – מותר, as long as he gives them no הנאה
        - (i) True: ר"ג's presence there was הנאה to them
      - (c) ביטול as per later משנה ג, שימי בר חייא
        - (i) True: that's if its incidental, then he "makes up"; here, it is constant
      - (d) ע"ז "הקדש" for אסור, as there is no אסור – אסור (yet) אסור – אסור
        - (i) True: even if it isn't אסור, it is still ע"ז